

GOBOBBY HONDENTRAINING · DUDZELE, REGIO BRUGGE

HANDLEIDING VOOR BAASJES

Van puppy tot vaste gewoonte: alles wat je nodig hebt om thuis verder te bouwen na je lessen bij GoBobby.

info@gobobby.be · https://GoBobby.be

VOORWOORD

Een woord vooraf

Ik ben Philippe Dhont. Honden zijn er altijd geweest in mijn leven: ik ben opgegroeid in Brugge, met honden en andere dieren rondom mij. Telkens waren het karaktervolle honden, en elk van hen heeft me iets geleerd.

Dickey, de border collie die overal uit ontsnapte. Nick, de beaglemix met een sterk karakter. Boemer, de American Staffordshire terriër. En Bob: een reactieve, wantrouwige adoptiehond met wie rondlopen op een markt onmogelijk was. Training en inzicht maakten van hem een hond die ik overal mee naartoe kon nemen. Die ervaring is de reden dat GoBobby bestaat.

Bicky is sinds 2017 bij mij en heeft intussen heel wat gedaan: speurwerk, detectie, het opsporen van bedwantsen en free shaping op hoog niveau.

En dan is er Project Z: From zero to hero... Later meer hierover.

OPLEIDING EN ERVARING

Geleerd in binnen- en buitenland

Wat ik vandaag doe, heb ik niet uit een boekje. Ik ben gaan leren bij trainers die elk op hun terrein een sterke naam hebben, in België, Nederland, Canada, de Verenigde Staten en Zuid-Afrika.

2016	Instructeurscursus bij Jorn Claeys (De Snuffel), België
2016	Shadow program bij Duke Ferguson, Unleashed Potential K9, Canada
2017	Lifesaver Program bij Jason Vasconi, Houston (VS): rehabilitatie van agressieve honden
2017	Dogs in stress: honden in stress begeleiden, België
2017–2018	NePoPo® Silver (2x) en Gold, plus het NePoPo® e-collar-certificaat, bij Bart en Michael Bellon, Nederland
2018–2019	Detectie, module 1 en 2

2019	Puppy University en E-University bij Nino Drowaert, België: loktraining en speltraining
2021	Genesis K9 Group, Zuid-Afrika: tracking, detectie en patrouille, bekroond met een award
2022 en 2024	Dick Staal Academy: indicatiegedrag en tracking
2023	Opnieuw Zuid-Afrika: tracking, detectie en anti-poaching, samen met de rangers

Tussendoor reisde ik door Thailand, Myanmar en Cambodja, waar ik veel in contact kwam met straathonden. Daar zie je honden zoals ze zijn, zonder iemand die alles voor hen regelt, en leer je hoe ze onderling communiceren.

In Zuid-Afrika trainde ik twee keer mee met teams die wildlife beschermen tegen stropers. Ik leerde er speuren, en de tweede keer trok ik met de rangers en hun honden de bergen in, waar we ook sliepen. Daar werken honden in omstandigheden waarin alles moet kloppen.

Daarnaast werk ik al jaren met gedragsmodificatie, detectie en speurwerk, en geef ik de TopCoach workshops, waar baasjes met hun hond aan de slag gaan met 360TP en detectie, speuren, mantrailing en free shaping.

EÉN KADER

Waaruit het 360 TP ontstond

Al die ervaring heb ik samengebracht in één kader dat ik zelf heb ontwikkeld: het **360 Training Protocol**. Het is gegroeid uit het werken met moeilijke en makkelijke, gemotiveerde en ongemotiveerde, angstige honden en pups, van doorsnee gezinshonden tot werkhonden.

Het 360 TP steunt op het KIS-principe: Keep It Simple. Eenvoudig om mee te werken, maar daarom niet simpel qua gedachtengang. Je krijgt geen lange lijst halve commando's, wel een paar vaardigheden waarop je altijd kan rekenen.

> Waarom ik je dit allemaal vertel? Niet om indruk te maken, maar omdat je mag weten bij wie je terechtkomt. Wat uiteindelijk telt, is het resultaat: een hond die thuis, op straat en in de drukte doet wat hij kent.
>
> Ik reik je de kennis en de technieken aan. Jij doet het dagelijkse werk. Deze handleiding helpt je daarbij.

Philippe Dhont

Oprichter van GoBobby en ontwikkelaar van het 360 TP

OVER DEZE HANDLEIDING

Fijn dat je er bent

Een hond in huis halen of een hond met een probleem verder helpen: het vraagt tijd, geduld en een duidelijke aanpak. In deze handleiding vind je alles wat we tijdens de eerste les uitleggen, aangevuld met de oefeningen en huisregels die je thuis meteen kan toepassen.

Gedragsproblemen ontstaan vaak door een gebrek aan goede begeleiding, niet door een “moeilijke” hond. Daarom leren we **jou** de vaardigheden die je hond nodig heeft. Jij traint elke dag met je hond; wij maken jou sterk.

ZO GEBRUIK JE DEZE HANDLEIDING

- **Heb je een pup?** Begin bij deel 1. Daar staat alles over de eerste weken, zindelijkheid en socialisatie.
- **Deel 2 en 3** leggen het 360 TP uit: hoe je hond leert en hoe je met hem communiceert.
- **Deel 4 en 5** zijn je werkboek: huisregels, oefeningen en het stappenplan voor de eerste drie maanden.
- Twijfel je of loopt iets niet zoals verwacht? Stuur ons gerust een mailtje. Liever één vraag te veel dan een slechte gewoonte die zich vastzet.

Inhoud

Deel 1	**Je puppy** · voorbereiding, zeven basisstappen, socialisatie, zindelijkheid, rust en alleen thuis
Deel 2	**Het 360 TP** · de zes lagen, types honden, hoe je hond leert, omgaan met druk
Deel 3	**Communicatie en de sleutels tot succes** · markeerwoorden, aandacht, timing en consequent zijn
Deel 4	**Thuis aan de slag** · huisregels, eten op jouw voorwaarden, spel zonder grenzen, ongewenst gedrag
Deel 5	**Je stappenplan** · de eerste drie maanden, checklist en het privétraject

DEEL 1

Je puppy

De eerste weken en maanden bepalen voor een groot deel hoe je pup zich later gedraagt. Met een goede voorbereiding, duidelijke routines, training, rust, socialisatie en habituatie leg je de basis voor een stabiele, zelfzekere hond.

- Voor je pup in huis komt
- Zeven stappen om je pup op te voeden
- Socialisatie en gewenning
- Zindelijkheid
- Slapen, rust en alleen thuis
- Kinderen en je pup

1.1 BEZINT EER GE BEGINT

Voor je pup in huis komt

Een hond in huis halen is niet niets. Overloop deze vragen samen met je gezin voor je een pup kiest:

- Kan ik op regelmatige tijdstippen thuis zijn om de pup buiten te laten en eten te geven?
- Staat iedereen in het gezin achter de keuze? Is de hond welkom voor iedereen?
- Kan ik elke dag tijd vrijmaken om te wandelen, te spelen en te trainen?
- Heeft de pup een eigen slaapplaats, bijvoorbeeld een bench of een puppyren?
- Kan ik de kosten dragen van kwalitatieve voeding en de dierenarts?
- Ben ik bereid mijn hond het eerste levensjaar te trainen, privé of in groep?
- Is er opvang of een oplossing als we op reis gaan?

Wat je in huis haalt voor de ophaaldag

Klaarleggen	Waarom
Een doekje of knuffel die in het nest lag	De vertrouwde geur helpt je pup de eerste nachten.
Dezelfde voeding als bij de fokker	Schakel pas later geleidelijk over, zo voorkom je darmproblemen.
Halsband of tuigje en een leiband	Je pup gaat de eerste weken altijd aan de leiband naar buiten.
Bench of vaste slaapplaats	Een eigen, veilige plek waar hij rustig kan slapen.
Veilige kauwspeeltjes	Een pup moet kauwen; geef hem iets dat mag.
Dweil en keukenpapier in de auto	Voor de rit naar huis. Stop onderweg om te plassen en beloon.
Een dierenarts in de buurt	Voor de volgende vaccinaties en ontwormingen.

GOED OM TE WETEN

Laat je pup de eerste dagen rustig wennen aan zijn nieuwe thuis. Nog geen al te drukke plaatsen en niet te veel bezoek tegelijk.

Zeven stappen om je pup op te voeden

01 **Laat je pup nooit zonder toezicht**

Ben je er niet bij, zet hem dan in zijn bench of in een afgesloten, veilige ruimte. Zo kan hij zich niet verwonden en ontstaan er geen slechte gewoontes, zoals dingen kapotbijten.

02 **Maak je huis puppy-proof**

Beveilig je huis zoals voor een kruipende peuter: kabels, schoenen en planten buiten bereik. Voorkomen is altijd makkelijker dan afleren. Geef je pup veilige kauwspeeltjes.

03 **Benut de gevoelige periodes**

Tussen 6 en 8 weken hebben ervaringen met andere honden een sterk effect op hoe je hond later met soortgenoten omgaat. Tussen 8 en 10 weken is de socialisatie met mensen zeer belangrijk. Tot ongeveer 12 à 16 weken neemt je pup alles op wat hij meemaakt.

Maak van elke kennismaking een positieve ervaring, maar overdrijf niet: te veel prikkels tegelijk werken averechts. Rustig wennen (habituatie) is minstens even belangrijk.

04 **Jij bent de coach**

Je pup is een sociaal dier. Geef je rustig en duidelijk leiding, dan groeit hij op tot een hond die je respecteert, op je reageert, zich aan je hecht en zich voor je wil inzetten. Begin vroeg met de basis van gehoorzaamheid.

05

Werk met een vast voedingsschema

Weet je wanneer het eten erin gaat, dan weet je ook ongeveer wanneer het eruit komt. Geef tot 5 à 6 maanden drie maaltijden per dag. Geef ook eten uit je hand en kom met je hand in de kom (laat je pup de korrels ook van tussen je vingers eten), zodat je pup daar ontspannen bij blijft.

06

Leer je pup aanraken

Raak dagelijks alle delen van zijn lichaam aan: oren, poten, staart, mond. Zo wordt verzorging en een bezoek aan de dierenarts later geen probleem.

07

Zorg voor energy burn-off

Bijna elke pup heeft momenten met uitbarstingen van energie (zoomies). Dat is normaal. Speel, train en wandel elke dag, maar wissel dat af met voldoende rust. Hou alle sessies kort en leuk.

1.3 DE WERELD LEREN KENNEN

Socialisatie en gewenning

Een stabiele, zelfzekere hond heeft als pup veel verschillende dingen rustig leren kennen. Bouw dat stap voor stap op:

- **Elke dag even naar buiten.** Liever 15 tot 30 minuten per keer dan één lange, vermoeiende wandeling. Kies af en toe een drukkere plek: een straat met verkeer, een plein met mensen. Blijf ook een tijd zitten op die drukkere plaats en geef je hond daar dan ook eten. Rustig en gecontroleerd.

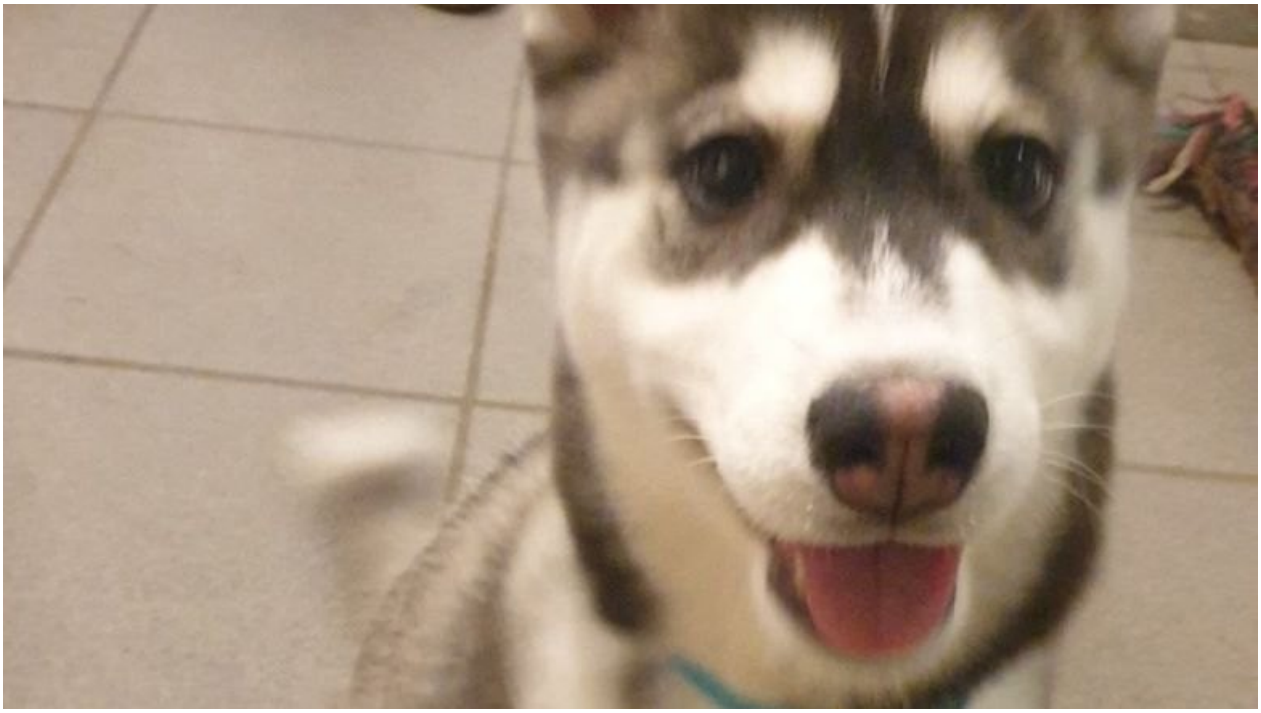
- **Geluiden.** Stofzuiger, wasmachine, grasmaaier, verkeer, onweer: laat je pup ze horen terwijl hij iets leuks doet of rustig ligt. Hier ook, geef eten uit je hand terwijl tal van geluiden rond hem te horen zijn. Blijf zelf steeds kalm en gecontroleerd.
- **Mensen.** Laat je pup kennismaken met volwassenen, kinderen, mensen met een hoed of paraplu. Snuffelen mag; opspringen laat je beter niet toe.
- **Autorijden.** Maak korte ritjes en eindig op een leuke plek.
- **Stel gerust, maar geef niet toe.** Is je pup even onzeker, blijf zelf rustig. Overdreven troosten bevestigt de angst.

RUST IS OOK TRAINING

Afhankelijk van de leeftijd heeft een pup/jonge hond 12 tot 20 uur slaap per dag nodig. Socialiseer alleen als hij uitgerust is. Te veel indrukken en te weinig slaap kunnen zorgen voor onrust, overdreven bijten, zenuwachtigheid en soms zelfs diarree.

1.4 PROPER WORDEN

Zindelijkheid

Een hond is van nature geen nestbevuiler. Met een vaste routine zijn de meeste pups binnen enkele weken zindelijk. Onthoud vooral deze gouden regel:

> **Na slapen volgt een plas, na eten volgt een hoopje.**

Wanneer ga je naar buiten?

Moment	Wat doe je
Na het slapen of rusten	Meteen naar buiten, desnoods dragen.
Na het eten en drinken	Binnen 5 à 15 minuten naar buiten.
Na spelen of trainen	Opwinding zet de blaas in gang.
Als hij begint te snuffelen of rond te draaien	Rustig onderbreken en meteen naar buiten.
's Morgens als eerste en 's avonds als laatste	Vast ritueel, elke dag hetzelfde.

Zo pak je het aan

- Ga altijd langs **dezelfde deur** naar **hetzelfde plekje** in de tuin, aan de leiband. Gebruik voor spelen of wandelen liefst een andere deur.
- Wees rustig onderweg, anders verwart je pup plastijd met speeltijd. Een paar brokjes in het gras kunnen helpen om te beginnen snuffelen.
- Beloon vrij rustig op het moment dat hij zijn behoefte doet en geef het een woord, bijvoorbeeld “plasje”. Niet zo enthousiast dat hij stopt en enkel 1 woord.
- Ga niet te snel terug naar binnen. Veel pups doen hun behoefte in twee keer: wacht na de eerste plas nog 5 à 10 minuten.
- Kreeg je pup net de kans en deed hij niets? Dan nog geen vrijheid in huis: bench of aan de leiband bij jou, en na 15 à 30 minuten opnieuw proberen.
- Hou elke dag, ook in het weekend, hetzelfde schema aan.
- Geef 2 à 3 uur voor het slapengaan geen eten en drinken meer, zodat je pup 's nachts langer droog blijft. Zorg wel dat hij overdag genoeg gedronken heeft.

VUISTREGEL

Leeftijd in maanden + 1 = aantal uren dat je pup het overdag kan ophouden.

Een pup van 3 maanden kan het dus ongeveer 4 uur ophouden. Rond 6 maanden slapen de meeste pups 8 uur of langer zonder ongelukje. Dit is een leidraad, geen vaste regel.

Een ongelukje binnen?

- **Nooit straffen achteraf.** Je pup snapt niet waarom en leert alleen dat hij beter niet in jouw buurt plast. Mogelijk gevolg: hij houdt het op tijdens de wandeling en sluipt binnen weg.

- Betrap je hem op heterdaad, onderbreek hem dan rustig (in de handen klappen) en breng hem meteen naar zijn plekje.
- Kuis op met een product dat de geur **volledig neutraliseert** (een enzymreiniger). Gewone zeep laat geur achter, waardoor hij op dezelfde plek terugkomt.
- Was je pup een paar weken "ongelukvrij"? Leer hem dan stap voor stap het iets langer op te houden: hou hem aan de leiband bij je of leid hem even af als hij begint te snuffelen.
- Blijven de problemen langer dan een week of twee duren zonder duidelijke reden, of krijgt een volwassen hond plots ongelukjes? Laat je dierenarts een medische oorzaak uitsluiten.

De bench

Een bench is geen straf of kooi, maar een eigen plek waar je pup met rust gelaten wordt. Hij helpt ook bij de zindelijkheid, want een pup bevuilt niet graag zijn eigen slaapplek.

- **Juiste maat:** je pup moet kunnen rechtstaan, draaien en languit liggen. Ongeveer anderhalve keer zijn lengte (zonder staart). Een te grote bench nodigt uit om in een hoek te plassen.
- Leg de eerste weken geen dikke handdoeken of dekens in de bench die hij als plasmat kan gebruiken.
- Piept je pup 's nachts? Dan moet hij meestal echt plassen: kort en rustig naar buiten, zonder spel, en terug naar bed.

Voorbeelddag voor een pup van 2 tot 4 maanden

Tijd	Wat
06.00	Opstaan, meteen naar buiten (aan de leiband, zelfde deur). Wacht na de plas nog 10 minuten.
06.15	Vrije tijd in huis onder toezicht, aan de leiband of in dezelfde kamer.
06.40	Ontbijt: training met het eten.
07.30	Rusttijd in de bench of aan de leiband bij jou.
Na elke rust	Naar buiten. Deed hij iets: 30 minuten vrije tijd onder toezicht. Niets: terug in de bench en na 15 à 30 minuten opnieuw.
12.00	Middagmaal met korte training, daarna naar buiten. Korte trainingssessie van 5 à 10 minuten.
Namiddag	Afwisselen: buiten, spelen of trainen, rusten in de bench.
17.30	Avondmaal, daarna naar buiten.
19.30	Laatste keer drinken.
21.30	Laatste keer naar buiten, dan slapen in de bench.

Tijd	Wat
's Nachts	Piept hij? Rustig naar buiten, plassen, terug naar bed.

Werk je overdag? Zet de bench met open deur in een kleine afgesloten ruimte (een puppyren) bij de buitendeur, met een plasmat zo ver mogelijk van de bench. Vanaf ongeveer 3 maanden kunnen de meeste pups enkele uren wachten. Hou een eenvoudig plaslogboek bij: zo zie je snel op welke momenten je pup moet.

1.5 EEN EIGEN PLEK

Slapen, rust en alleen thuis

Je pup heeft nood aan rust en privacy. Geef hem een vaste, knusse plek waar niemand hem stoort: een bench of een mand op een rustige plaats. Een geïsoleerde vetmat/vetbed op een koude vloer is ideaal en makkelijk wasbaar.

- **Respecteer zijn plek.** Kinderen en bezoek laten de pup met rust als hij daar ligt.
- **De hond komt niet in jouw slaapplaats.** Respecteer elkaars slaapruimte, zeker bij een puppy. Er zijn uitzonderingen bij bepaalde type honden maar dat gaat voorbij de scope van deze handleiding.

Alleen thuis

- Leer je pup **elke dag** even alleen te zijn, ook als je thuis bent. Zo voorkom je scheidingsangst.
- Begin met enkele minuten en bouw langzaam op. Vertrek en kom thuis zonder grote begroeting.
- Laat hem eerst lekker moe zijn na een wandeling of spel.
- Zorg voor vers water, een veilig kauwspeeltje en geen spullen of gevaarlijke dingen binnen bereik.
- Vertrouw een jonge hond niet los in huis als je weg bent. Gebruik de bench of een afgesloten ruimte, zeker het eerste levensjaar.

1.6 VEILIG SAMEN

Kinderen en je pup

- Laat kinderen en honden **nooit** zonder toezicht samen, hoe lief de hond ook is.
- Een pup is geen speelgoed: niet op gaan liggen, niet aan oren of staart trekken.
- Laat kinderen een slapende of etende hond met rust laten en laat ze niet te dicht met het gezicht bij de hond.
- Laat de kinderen niet continue de hond wild maken, zorg dat de hond genoeg rust krijgt.
- Spreek als gezin dezelfde regels en woorden af. Wat de ene toelaat en de andere verbiedt, is niet fair naar de hond toe.

BELANGRIJK

Een hond blijft een dier en kan onverwacht reageren als hij zich bedreigd voelt of pijn heeft. Een hond die pijn heeft of zich bedreigd voelt, zal bijten. Dat is daarom niet de schuld van de hond. Leer je kinderen de signalen herkennen: wegdraaien, gapen, lip likken, verstijven, grommen. Grommen is een waarschuwing, geen ongehoorzaamheid. Laat je kinderen de hond respecteren, laat de hond de kinderen respecteren.

DEEL 2

Het 360 Training Protocol

Het 360 TP is de rode draad door al onze trainingen, van puppy tot werkhond. Je hond moet niet alles kennen, maar wat hij kent, moet overal lukken: thuis, op straat en in drukke omgevingen.

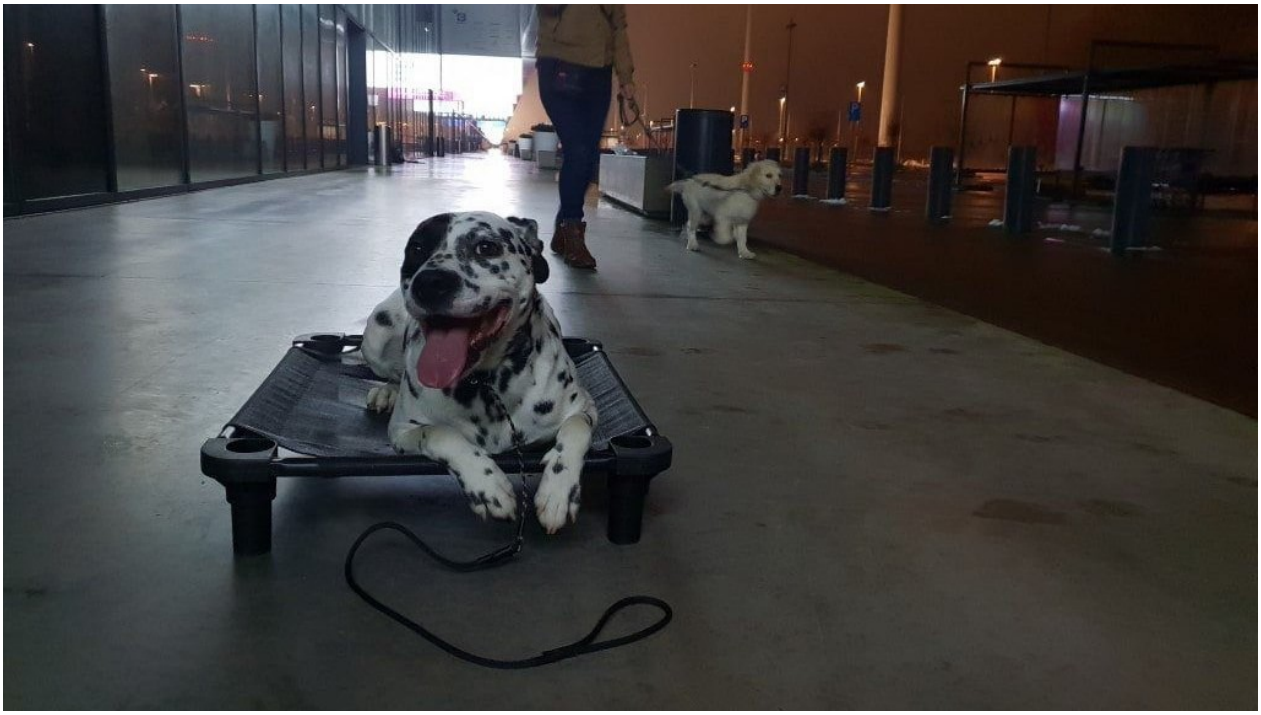
- De zes lagen van het 360 TP
- Gehoorzaamheid en gedrag
- Welk type hond heb je?
- Hoe leert je hond iets?
- Waarom jij de coach bent
- Omgaan met druk

2.1 JE HOND ALS GEHEEL

De zes lagen van het 360 TP

Het 360 TP vertrekt van wat je hond nodig heeft en bouwt daar laag per laag op verder. Lees de tabel van onder naar boven: pas als de onderste lagen in orde zijn, heeft training echt effect. Veel gedragsproblemen ontstaan niet door een tekort aan waardering of beloning maar door een tekort aan socialisatie, habituatie, structuur en consequent handelen.

Laag	Wat het inhoudt
06 Waardering	Aandacht en beloning bij opdrachten en verrijking.
05 Verrijking	Free shaping, detectie en speuren. Optioneel.
04 Structuur en basistraining	Plaatstraining, zit, lig, voet.
03 Energy burn-off	Spel, wandelen en interactie.
02 Sociale behoeften	Vertrouwen, band en socialisatie.
01 Basisbehoeften	Voeding, rust en veiligheid.

2.2 TWEE SOORTEN TRAINING

Gehoorzaamheid en gedrag

Gehoorzaamheidstraining is dat je hond doet wat je van hem vraagt, op het moment dat je het vraagt. Goed aangeleerd, op een positieve manier, zorgt ze voor een sterkere band.

Gedragstraining of gedragsmodificatie is gewenst gedrag aanleren of ongewenst gedrag bijsturen zonder specifieke oefeningen, door te belonen of te corrigeren, meestal in een **niet-persoonlijk kader**.

Goede gedragstraining zorgt voor de juiste relatie met je hond. Binnen het 360 TP pakken we beide samen aan.

STEL JE VOOR

Je rijdt met een huurauto door een land waar je de taal niet spreekt. Telkens je te snel rijdt, gaat er een rood lampje branden, hoor je een zoemer en daalt het bedrag van je borg op het display: 1000 €, 990 €, 980 €...

Heel snel begrijp je dat te snel rijden je geld kost, en je past je gedrag aan. Zonder ruzie met een agent, want er was geen persoonlijk conflict. **Zo werkt gedragstraining in een niet-persoonlijk kader:** het gevolg volgt direct op het gedrag, en het wordt nooit persoonlijk. Zo blijft de relatie met je hond goed.

Dit betekent niet dat bijsturing in een persoonlijk kader nooit kan, maar dat gaat buiten de scope van deze handleiding.

2.3 ELKE HOND IS ANDERS

Welk type hond heb je?

Type	Wat hij nodig heeft
Type 1 Weinig training nodig	Maakt uit zichzelf de juiste keuzes. Dit zijn er niet zoveel.
Type 2 Een duidelijke opvoeding	Heldere regels over wat mag en wat niet, via gehoorzaamheids- en gedragstraining (de meeste honden).
Type 3 Super consequent	Neemt niet vanzelf de goede beslissing. Heeft een strikt consequente opvoeding en training nodig. Dit zijn de sterkere karakters.

De meeste honden zijn type 2. Daarom vertrekken we altijd van duidelijke regels en consequente training. Ras, karakter en jullie band spelen mee: met een sterk karakter zal een hond eerder zelf beslissingen nemen als niemand dat doet.

2.4 LEREN

Hoe leert je hond iets?

Uit zichzelf	Wat hij van bij de geboorte kent, zoals de zuigreflex.
Ervaring	Bijvoorbeeld zijn beet leren controleren tijdens spel.
Nabootsing	Andere honden kopiëren.
Gewenning	Situaties gewoon worden, zoals de stofzuiger.

Positieve en negatieve ervaringen	Spelen met een andere hond is positief, een schrikdraad negatief.
Motiveren en corrigeren	Met aandacht, voedsel en speeltjes, en een correctie waar nodig.
Laat je niet negeren	Wie hoger in rang staat, laat zich niet negeren als hij iets wil. Zo doet de mama het meestal en in mindere mate de broertjes en de zusjes.
Conditionering	Klassiek: leren door associatie, zoals de leiband die "wandelen" betekent. Operant: leren uit de gevolgen van eigen gedrag, door beloning en correctie. Correctie betekent in dit geval niet altijd een fysische correctie. Iets niet krijgen is ook een correctie.

2.5 LEIDERSCHAP

Waarom jij de coach bent

Honden zoeken instinctief een goede, sterke leider. Daarom bouw je een goede band op met duidelijke regels en afspraken. Ben jij de natuurlijke leider, dan respecteert je hond je, negeert hij je niet, vertrouwt hij je en wil hij zich voor je inzetten.

Leider zijn heeft niets te maken met roepen, boos worden of hardhandig zijn. Honden communiceren onderling ook niet door te schreeuwen. Een goede coach is **rustig, duidelijk en voorspelbaar**.

Wordt die rol niet ingevuld, dan gaat het vaak op twee manieren mis. Een hond met een sterk karakter gaat dan misschien zelf beslissen en kan snauwen, grommen of bijten als iets hem niet bevalt. Een onzekere hond die in de leidersrol geduwd wordt, raakt gestrest, angstig en soms agressief. Beide honden hebben baat bij jouw rustige leiding.

Een goed team heeft teamwork. Maar ook een goede coach.

Behandel je hond met het respect dat hij als hond verdient. Behandel je hem als een mens, dan behandelt hij jou als een hond.

2.6 DRUK

Omgaan met druk

Vanaf de geboorte leert een hond omgaan met druk: van de moeder, bij het spelen, van andere dieren. Ook in het dagelijkse leven en tijdens training krijgt hij met druk te maken.

Soort druk	Voorbeeld
Sociale druk	Druk van een (groep) hond(en) of een persoon.
Omgevingsdruk	Een drukke straat, een markt.

Soort druk	Voorbeeld
Ruimtelijke druk	Zijn ruimte moeten delen of afstaan.
Mentale druk	Bijvoorbeeld gehoorzaamheidstraining. Te veel ervan doet de resultaten dalen.
Fysieke druk	Wanneer je hem fysiek controleert.
Emotionele druk of stress	Door verkeerde begeleiding of verkeerd gebruik van trainingsmateriaal.

Een hond kan op vier manieren op druk reageren: **vechten, vluchten, negeren of bevriezen, en aanvaarden.** Ons doel is, in een bepaalde context uiteraard, een hond die druk leert aanvaarden en verwerken (bijvoorbeeld drukke omgevingen, fietsers, stofzuigers, een “neen” aanvaarden etc…). Twee vragen stellen we daarbij altijd: hoeveel druk is gepast voor deze hond, en hoeveel potentieel heeft hij nog?

DEEL 3

Communicatie en de sleutels tot succes

Je hond is een leergierige student, maar hij zal nooit denken of praten zoals wij. Hoe duidelijker jij communiceert, hoe sneller hij begrijpt wat je bedoelt.

- Vier manieren van communiceren
- Markeerwoorden
- Vier soorten aandacht
- De vijf sleutels tot succes

3.1 HOE PRAAT JE MET JE HOND?

Vier manieren van communiceren

Elke manier kan positief (+) of negatief (–) werken.

01 **Lichaamstaal**

Honden lezen ons en elkaar voortdurend. Wat een hond denkt en voelt, zie je meteen in zijn lichaamstaal: honden kunnen niet liegen. Jouw houding zegt hem minstens zoveel als je woorden.

02 **Geluid en intonatie**

Beloon met een vriendelijke, uitnodigende toon. Corrigeer met een lage, dominantere toon. Kort en duidelijk, zonder te roepen.

03 **Aanraking**

Een aangename aanraking is een beloning en versterkt de relatie. Een korte aanraking of correctie kan ook duidelijk maken dat iets niet gewenst is.

04 **Geur**

De neus is zijn belangrijkste zintuig. Hij ruikt je beloning, maar ook je spanning, stress, enthousiasme en angst.

3.2 WEINIG WOORDEN, VEEL DUIDELIJKHEID

Markeerwoorden

Een markeerwoord vertelt je hond op het juiste moment of hij goed bezig is. Je hebt ongeveer een halve seconde om gedrag te markeren. Gebruik **weinig** woorden, en iedereen in het gezin dezelfde.

Woord	Betekenis
FLINK	Goed zo, wat je nu doet is goed. Doe zo verder.
NEEN of "EH"	Wat je nu doet is niet goed. De beloning blijft uit, eventueel volgt een bijsturing.
VRIJ	Je mag stoppen met de oefening. De beloning volgt na "vrij".
PLAATS	Ga naar je plaats (mat, mand of bed) en blijf daar.

3.3 AANDACHT

Vier soorten aandacht

Positieve aandacht	Belonend: een aai, een lief woord, eten of spel.
Negatieve aandacht	Sakkeren en te veel herhalen. Werkt meestal niet dus vermijd je zoveel mogelijk. Negatieve aandacht is ook aandacht en honden kunnen ongewenst gedrag vertonen om toch aandacht te krijgen.
Aversie	Een onaangename prikkel zonder negatieve aandacht en zonder emotie.
Correctie	Een kortstondige, onaangename prikkel op het moment van het gedrag.

Negatieve aandacht is beter dan geen aandacht. Lief in zijn oogjes kijken als hij lastig is en hem dan toch maar dat streeltje geven elke keer hij jankt, tegen je opspringt, gaat zitten, liggen en weer springen... het zal allemaal niet helpen om hem beter en rustiger te maken. **Leg de focus op goed gedrag alsook niet overdadig gaan belonen bij goed gedrag. Een rustig lief streeltje is veel beter dan hem met enthousiasme weer fel te maken.** Ook belangrijk hier is het karakter van je hond. Een zenuwachtige hond moet je veel minder aandacht geven om rustig gedrag te verkrijgen want zenuwachtige honden zijn veel sneller geprikkeld door de aandacht die je hen geeft.

3.4 TIMING, TECHNIEK, TRAINING, MOTIVATIE, CONSEQUENT

De vijf sleutels tot succes

Met deze vijf sleutels leert je hond makkelijk en met een minimum aan verwarring. Ontbreekt er één, dan leert hij nog steeds, maar trager en moeilijker.

> **Wees zo consequent als een staalkabel. Niet als een elastiek.**

01

Timing: binnen een halve seconde

Een hond leert op het eigenste moment. Je hebt ongeveer **0,5 seconde** om gewenst gedrag te belonen of ongewenst gedrag te corrigeren. Hoe korter de tijd tussen gedrag en gevolg, hoe beter hij het verband begrijpt.

Een hond kan niet terugdenken aan iets wat hij vijf minuten geleden deed. De “schuldige blik” na een ongelukje is geen schuldgevoel, maar eerder een reactie op jouw emotie op dat moment.

02

Techniek

Er zijn verschillende technieken, afhankelijk van de hond, het probleem en je doel. Kies samen met ons de juiste techniek en hou je er dan consequent aan.

03

Training: herhalen

Om iets goed te kunnen, moet je veel oefenen met de juiste motivatie. Herhaling maakt de verbindingen in de hersenen sneller en sterker (dankzij myeline), zodat een oefening steeds vlotter gaat. Elke dag een paar korte sessies werkt beter dan één lange.

04

Motivatie

Motivatie kan positief zijn (eten, speelgoed, affectie) of negatief (iets vermijden). Je hond doet altijd wat voor hem op dat moment het meest motiverend is: tussen konijnen en katten wint de jacht het al snel van een stukje worst.

Hoe gemotiveerder je hond, hoe sneller hij werkt. Beloon gewenst gedrag en stuur ongewenst gedrag bij, en eindig een correctie altijd met iets wat wél lukt. Trainingsvisie en methodiek gaat veel verder dan dit alleen maar het is een goede start.

05

Consequent zijn

Consequent zijn is een zeer belangrijke sleutel. Mag je hond vandaag in de zetel en krijgt hij er morgen een correctie voor, dan is dat niet eerlijk naar je hond toe. Mag hij opspringen als je thuis komt maar niet wanneer er bezoek komt? Ook niet eerlijk.

Wees zo consequent als een **staalkabel**: hoe hard je ook trekt, hij rekt niet uit. Ben je zo consequent als een elastiek, dan duiken er problemen op.

Tough love: duidelijk en consequent, met veel training en beloning.

Beloning zorgt voor motivatie, en motivatie voor resultaat.

DEEL 4

Thuis aan de slag

Wat je tijdens de les leert, wordt pas een gewoonte als je het thuis elke dag toepast. Deze huisregels en oefeningen geven je hond structuur, en structuur brengt rust.

- Acht huisregels die structuur geven
- Eten op jouw voorwaarden
- Spelen: spel zonder grenzen
- Wandelen, bezoek en de deurbel
- Ongewenst gedrag bijsturen
- Bronnen beschermen
- Veiligheid

Acht huisregels die structuur geven

Deze regels zijn geen straf, maar gewoon duidelijke afspraken. Iedereen in het gezin volgt ze, zonder uitzonderingen. Deze regels zijn wel deels afhankelijk van het karakter en de leeftijd van de hond. Tijdens het levensverloop kunnen bepaalde regels ook iets soepeler worden.

> **Structuur brengt rust.**

01 **Eten op jouw voorwaarden**

Je hond werkt voor zijn eten. Geef zijn maaltijd, bij voorkeur met de hand tijdens trainingsmomenten. Zie ook 4.2.

02 **Jij gaat eerst door de deur**

Je hond wacht aan elke deur tot jij erdoor bent en "vrij" zegt. Dat is zelfbeheersing en heeft niets met dominantie of roedelgedrag te maken.

03 **Je hond maakt plaats voor jou**

Ga niet uit de weg voor je hond en stap niet over hem heen. Hij maakt plaats voor jou. Dit is zeker geldig bij bepaalde gedragsmodificatie of sterkere karakters.

04 **Jij bepaalt de aandacht**

Ga niet in op elke vraag om aandacht. Duw hem desnoods zachtjes weg en geef aandacht wanneer jij dat wil. Dit betekent niet dat je je hond niet graag ziet of minder aandacht zal kunnen geven maar het is meer gekanaliseerd. Bepaalde honden zijn ook gevoeliger aan die aandacht. Hoe zenuwachtiger en/of opdringeriger de hond is, hoe meer je hierop moet letten. Hoe kalmer en stabieler de hond, hoe minder belangrijk het is.

Vermijd negatieve aandacht zoals sakkeren en herhalen.

05 **Zetel en bed alleen op uitnodiging**

Je hond komt niet uit eigen beweging op dezelfde hoogte als jij. Jij beslist over zetel en bed. Later kan hij op een eigen dekentje in de zetel, als jij hem uitnodigt. Zeker bij puppy's adviseren we om ze zeker het eerste levensjaar niet in de zetel te laten. Mijn honden komen niet in de zetel, het heeft meer met hygiëne te maken dan met iets anders. Ik heb er ook geen probleem mee als een goede, betrouwbare hond wel in de zetel komt. Maar tijdens de vorming van het karakter laat je ze dus best niet in de zetel.

06 **Jij start en stopt het spel**

Nodig zelf uit tot spel en bepaal de regels. Stop net na het hoogtepunt en leg het speelgoed dan weg. Zorg dat ze hongerig blijven om te spelen.

07 **Een eigen slaapplaats**

Je hond heeft een eigen plek die je respecteert. Hij komt niet in jouw slaapplaats. Ook dit is niet altijd van toepassing op alle honden. Mijn honden komen nooit in mijn slaapkamer, tenzij op vakantie of tijdens de workshops en dan nog steeds op het aangename matje. Komt jouw hond wel in je slaapkamer en is de hond reeds getraind, goed van karakter en stabiel in zijn kop, dan is ook hier geen probleem.

08 **Je hond komt naar jou**

Roep hem bij je. Komt hij niet, ga hem dan rustig halen, niet achternalopen. Vrijheid, zoals loslopen, wordt verdiend.

GEEF RUSTIG LEIDING – PRIVILEGES MOETEN VERDIEND WORDEN

Wees kalm maar volhardend. Ben je gefrustreerd, dan zal het resultaat zelden goed zijn. Gaat het gedrag van je hond vooruit, geef dan stap voor stap één of twee privileges terug. Gaat hij achteruit, neem dat privilege dan weer even weg.

4.2 NO FREE LUNCH

Eten op jouw voorwaarden

Training zonder motivatie is als een auto zonder contactsleutel: je komt er wel, maar alleen door te duwen. We gebruiken eten omdat elke hond het nodig heeft en je moet het niet terug krijgen. Speelgoed moeten ze lossen en je kan minder sessies doen met speelgoed alleen.

Bijkomend zijn sommige honden met speelgoed in een veel hogere drift en denken ze minder diep na dan met eten (met uitzondering van labradors misschien 😊).

Echter, wanneer iets goed gekend is en je van opbouwende trainingssessies naar onderhoudende trainingssessies gaat, dan kan je perfect speelgoed gebruiken.

Denk aan de voederbak als een bankrekening: elke dag krijgt je hond een volle rekening. Wat moet hij daarvoor doen? In één maaltijd zitten honderden brokjes, dus honderden kansen om hem iets te leren.

Het restaurant-principe

1. Geef de dagelijkse maaltijd tijdens oefeningen, meestal uit je hand tenzij er een trainingssessie met de voederbak gepland is (tegen baknijd). Geen eten uit de pot zolang de basistraining loopt.
2. Wil je hond niet werken of niet eten? Dan gaat het restaurant dicht. Geen drama, de volgende maaltijd is er pas later weer en dan kan je ook iets meer geven.
3. Merkt je hond dat hij jou nodig heeft voor zijn eten, dan word je plots heel interessant. Vanaf dan kan het echte trainen beginnen.
4. Gewone brokjes voor de basis thuis maar meng er ook iets lekkers tussen (een schelletje charcuterie bijvoorbeeld), en iets extra lekkers als je in een drukke omgeving traint.

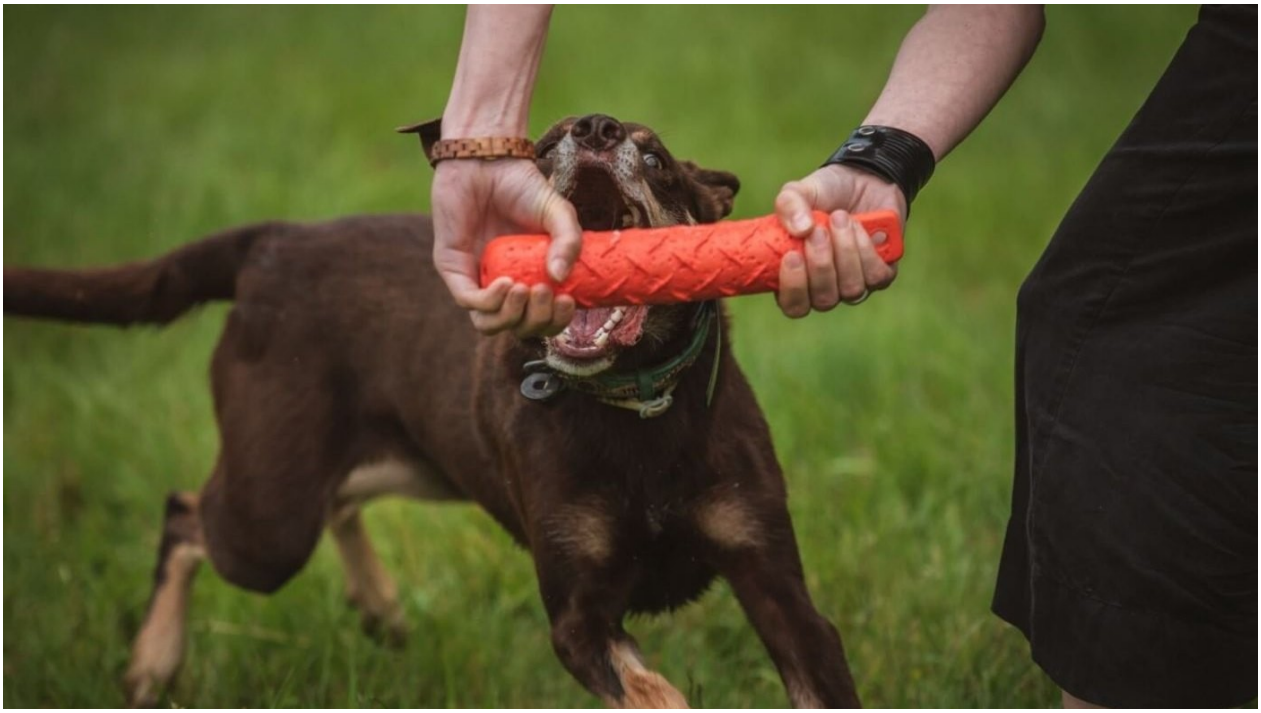
5. Geef je toch uit de kom: laat hem eerst zitten of liggen, doe enkele korte oefeningen (1 à 2 minuten) en geef dan pas "vrij". Eet je hond zijn eten niet op en gaat hij weg? Dan neem je na 10 à 15 minuten de kom weg.

KWALITEIT TELT

Kwalitatieve voeding heeft rechtstreeks invloed op het gedrag van je hond. Wie dagelijks junkfood eet, wordt ziek (denk maar aan de films "Supersize me" en "Big chicken, a fastfood conspiracy"). Geef daarom steeds kwalitatieve voeding aan je hond.

4.3 SPELTRAINING

Spelen: spel zonder grenzen

Doel: je hond zeer gemotiveerd maken voor één specifiek speeltje, dat je later als beloning gebruikt, schakelen in driften en de relatie versterken.

Voor je begint

- **Speeltje:** een Kong of bal aan een touw (small of medium), een apporteerdummy of een stevige bal. Liefst geen pluchen of piepende speeltjes.

- **Duur:** kort bij jonge of nieuwe honden, 5 à 10 minuten, maar meerdere keren per dag.
- Bijt hij tijdens het spel te hard in je hand? Zeg “ai”, stop met bewegen tot hij lost, en laat hem dan in het speeltje bijten. Zo leert je hond ook een bijtrem aan.

Zo speel je het

1. Zeg net voor je begint “spelen?”. Na enkele keren wordt je hond al enthousiast bij dat woord.
2. Beweeg het speeltje van links naar rechts, por hem er wat mee en laat hem het speeltje plots pakken in actie. **Blijf zelf in beweging** (2 à 4 meter heen en weer): sta je stil, dan valt bij veel honden ook de drift stil. Bij pups zit je op je knieën en hou je het speeltje laag.
3. Pakt hij het speeltje en komt hij ermee terug? Aai hem even en ga dan terug naar het spel. Duw en por wat, met de focus op de hond, niet op het speeltje, en neem het speeltje met een schijnbeweging af. Ga verder bij stap 2.
4. Heeft hij het speeltje weer vast, doe dan een kort trekspel van 5 à 15 seconden. Hij mag ook eens winnen. Win jij, loop dan weg en moedig hem sterk aan om het te komen pakken.
5. Heeft hij het speeltje opnieuw, loop dan **samen** enkele meters heen en weer en moedig hem sterk aan.
6. **Stop op het hoogtepunt,** als hij nog zin heeft. Bij honden met weinig drift kan dat al na 2 minuten zijn. Bouw die tijd geleidelijk op.

NA HET SPEL

- Stop zonder veel aandacht. Geeft hij het speeltje niet meteen af, laat hem dan; meestal laat hij het na enkele minuten vallen.
- Verliest hij tijdens het spel zijn interesse, neem het speeltje dan weg en negeer hem het volgende kwartier tot halfuur.
- Bij honden met veel drift (zoals bijvoorbeeld een Mechelse herder om een idee te geven over de energie) hou je het trekspel heel kort of laat je het weg, om te veel competitie te vermijden. Laat hem in het begin lossen door een tweede, identiek speeltje tevoorschijn te halen en op het moment dat hij lost zeg je spontaan “los”. Later zeg je “los” als instructie en heb je ook geen tweede speeltje meer nodig.
- Het speeltje ligt nooit vrij rond. Jij beheert het, en daardoor blijft het waardevol.

4.4 DAGELIJKSE SITUATIES

Wandelen, bezoek en de deurbel

Gestructureerd wandelen

- Laat je hond niet trekken aan de leiband. Gebruik de technieken uit de les, het juiste materiaal en zijn dagelijkse voeding als beloning.

- Snuffelen, plassen en andere stops mogen als jij het zegt. Voor puppy's gelden andere regels, die moeten eerst nog de wijde wereld leren kennen.
- Jij bepaalt tempo en richting. Verander geregeld van richting, zodat hij op jou let.

Bezoek en de deurbel

- Gaat de bel, dan gaat je hond naar zijn **plaats**. Hij komt er pas af als hij rustig is en geen interesse meer heeft in de situatie. Dit is plaatstraining!
- Neem het geluid van de bel op om te helpen tijdens deze training.
- Het bezoek negeert de hond tot hij rustig is en van zijn plaats mag.

Vrijheid in huis

- Geef je hond niet meteen toegang tot alle kamers. Slaapkamers zijn verboden terrein voor de meeste honden.
- Vrijheid groeit met goed gedrag. Eén vergissing betekent een stapje terug.

4.5 NIET PERSOONLIJK

Ongewenst gedrag bijsturen

Bij het bijsturen van ongewenst gedrag moet je hond het verband leggen tussen zijn gedrag en het gevolg, vaak zonder enige aandacht van jou, dikwijls zelfs zonder te kijken. Zeker niet door te blijven staren.

- Te veel aandacht maakt het dikwijls te persoonlijk. Dat kan de relatie beschadigen of verwarring scheppen.
- Of je hond past zijn gedrag alleen aan als jij erbij bent.
- Bij een goede associatie en verbetering mag je wél belonen. Bij het corrigeren van gedrag geef je zo weinig mogelijk aandacht.
- Herhaal veel binnen één sessie, eindig met succes en stop dan.
- Vervang slecht gedrag door nieuw, goed, alternatief gedrag.

> **UITDOVINGSVERSCHIJNSELEN**
>
> Het gaat nooit meteen beter. Vaak wordt ongewenst gedrag eerst even **erger** voor het verdwijnt: je hond test of de oude manier toch nog werkt. Hou vol en blijf consequent. Het is een proces, voor je hond én voor jou. De beoogde resultaten haal je bijna nooit in één sessie.

4.6 RESOURCE GUARDING

Bronnen beschermen

Sommige honden worden door een onduidelijke rolverdeling in huis min of meer gedwongen een rol op te nemen waarvoor ze niet geschikt zijn. Ze gaan dan dingen of personen bewaken. Dat proces verloopt meestal zo:

1	De hond geeft waarde aan iets: eten, speelgoed, een plek, een persoon.
2	Hij neemt er verantwoordelijkheid over.
3	Hij eigent het zich toe.
4	Hij verdedigt het, eventueel met agressie.

Het doel is dat je hond die verantwoordelijkheid **niet** hoeft te nemen: jij neemt ze. De huisregels uit 4.1 helpen dit proces te keren. Merk je dat je hond grommend eten, speelgoed of een plek bewaakt? Bespreek het met ons voor je zelf ingrijpt.

4.7 SAFETY FIRST

Veiligheid

- **Grommen en tanden tonen zijn waarschuwingen.** Bij een angstige hond bied je een uitweg en corrigeer je niet. Bij een dreigende, dominante hond kan je wel bijsturen maar dat gaat voorbij de scope van deze handleiding.
- Gebruik een muilkorf als dat nodig is. Een goed aangeleerde muilkorf is geen straf. Veiligheid voorop!
- Wees extra voorzichtig met kinderen en leg ook hun regels op.
- Bepaald gedrag kan een **medische oorzaak** hebben. Bij een plotse verandering kan het ook nuttig zijn om dit met je dierenarts te bespreken.
- Ben je niet zeker? Neem contact met ons op voor je iets probeert.

DEEL 5

Je stappenplan

Voldoe eerst aan de verwachtingen van je hond, als je wil dat hij ook aan de jouwe voldoet. Deze tien afspraken volg je de eerste drie maanden elke dag.

- Bootcamp: de eerste drie maanden
- Mijn weekcheck
- Het privétraject
- Contact

5.1 MUST DO'S

Bootcamp: de eerste drie maanden

01 **Energy burn-off**

Elke dag wandelen, spelen en trainen. Combineer spel met gehoorzaamheid.

02 **Mentale uitdaging**

Korte trainingsspelletjes, gehoorzaamheidsoefeningen, zoekspelletjes en eventueel free shaping.

03 **Geen eten uit de pot**

Eten uit de hand, niets gratis: work for food.

04 **Beloon goed, corrigeer slecht gedrag**

Op het moment zelf. Goed: aandacht, voedsel of spel. Slecht: een correctie of aversie, zonder emotie. Negeren is ook altijd een mogelijkheid, afhankelijk van het gedrag. Bepaald ongewenst gedrag kan ook uitdoven door te negeren.

05 **Altijd super consequent**

Ja is ja, neen is neen. Iedereen in het gezin volgt dezelfde regels. Structuur brengt rust.

06 **Vooral aandacht bij goed gedrag**

En op jouw voorwaarden, niet wanneer hij erom vraagt.

07 **Niet in de zetel of het bed**

Alle privileges worden verdiend. Na de bootcamp kan eventueel een eigen dekentje in de zetel, niet voor elke hond. Niet wanneer er kleine kinderen in het gezin zijn en niet wanneer de hond een duidelijke vorm van bezitsagressie heeft.

08 **Ga niet uit de weg voor je hond**

Hij maakt plaats voor jou.

09 **Controleer zijn vrijheid**

Niet in alle kamers, wachten aan elke deur, op zijn plaats als er bezoek is.

10 **Nodig zelf uit tot spel**

Jij beslist wanneer het begint en wanneer het stopt.

5.2 OM AF TE VINKEN

Mijn weekcheck

Druk deze pagina af en hang ze op de koelkast. Vink elke dag aan wat gelukt is.

Afspraak	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
Energy burn-off	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Korte trainingssessies	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Eten uit de hand	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gewenst gedrag beloond	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wachten aan de deur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Niet in zetel of bed	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Plaats bij bezoek of bel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spel op mijn voorwaarden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wandelen zonder trekken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tijd alleen (pup of jonge hond)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

NOTITIES

5.3 HOE HET VERDER GAAT

Het privétraject

Acht lessen, één lijn. Elke les duurt een uur tot anderhalf uur. Je kan een les opnieuw volgen, de verrijkingslessen zijn optioneel. Training kan al vanaf 2 maanden. Na elke les krijg je huiswerk en onbeperkt toegang tot het online portaal met begeleidende video's.

Les	Inhoud
01 Intake	Inzicht in het gedrag en de behoeften van je hond.
02 Plaatstraining	Rust en een vaste plek, ook als er veel gebeurt.
03 Speltraining	Spel als beloning en als band.
04 Impulscontrole	Van hoge naar lage drift, in combinatie met plaatstraining.
05 Aan de voet komen	Snel en betrouwbaar bij je komen.
06 Aan de voet wandelen	Ontspannen samen op stap.
07 Free shaping	Verrijking: je hond leert zelf denken. Optioneel.
08 Detectie	Verrijking: zoeken met de neus. Optioneel.

CONTACT

Je hond moet niet alles kennen. Maar wat hij kent, moet overal lukken.

Lukt het niet zoals je wil, of wil je dit samen met je hond oefenen? Vul het evaluatieformulier in, dan bekijken we samen wat je hond nodig heeft.

Naar het evaluatieformulier: https://gobobby.be/evaluatie/

GoBobby hondentraining · Philippe Dhont · Dudzele, regio Brugge

E-mail info@gobobby.be · **Web** https://GoBobby.be

Instagram https://www.instagram.com/gobobby_k9

Facebook https://www.facebook.com/GoBobby.hondentraining/